

Реч дисциплине

Физијатријска идеја и статистичке методе је наслов књиге који код већине лекара ствара утисак да је реч о нечему што мало познају и што може захтевати упорно и дуготрајно читање. Ова књига ипак нуди сасвим другачије искуство. Из сопственог дугогодишњег бављења научноистраживачким радом поуздано знам да се докторанти/истраживачи, без обзира на животну доб, најчешће „саплету“ на статистичкој обради и што је још важније од обраде – на интерпретацији резултата. Неретко, немајући јасну идеју како ће груписати и обрађивати резултате, нису у стању да израде коректан предлог научноистраживачког пројекта. Са овим потешкоћама су се сусретале све генерације истраживача који су покушавали да своја знања прернесу на млађе колеге. Међутим, иако свесни огромне потребе за литературом на нашем језику уз помоћ које би млађи лекари и истраживачи много лакше осмишљавали и реализовали своје истраживачке идеје, мали број стручњака се прихватао тешког и одговорног посла писања текста који би на прихватљив начин објаснио основне методе и принципе статистике у биомедицинским истраживањима. Професор Ђуровић се прихватио овог задатка и на зачуђујеће једноставан, исцрпан, стручно и научно образложен начин приказао компликовану материју. Оно што је мене посебно импресионирао јесте чињеница да ће, иако је по наслову намењена одређеној групи лекара, књига несумњиво бити материјал који ће користити свима које се баве биомедицином и имају жељу да нека своја запажања и идеје преточе у валидно научно дело. Осећам потребу да посебно нагласим да је, као таква, корисна како студентима медицине тако и искусним лекарима.

Приступ аутора материји коју обрађује је темељан, аналитичан и поткрепљен је изванредним примерима. Неки су тако добро одабрани да сам читајући ову књигу повремено заборављао на улогу рецензента. На то је свакао утицало и изванредно асоцијативно размишљање аутора и уочљива лакоћа писања и изражавања.

Уколико бих желео да издвојим поглавља која су ми се највише допала нашао бих се пред тешким задатком. Наиме, аутор осмишљено, од првог до последњег поглавља, уводи читаоца у материју повећавајући његову жељу да што пре прочита и следеће поглавље. Изванредно је што није заповстављено и коришћење савремених статистичких метода, дат је изузетно користан део о приказивању резултата табеларно и графички. Јасно је указано на основне постулате статистичких метода, начин описивања, обраде и приказивања резултата.

На крају, уз све похвале аутору због успеха да се „избори“ са – за лекаре! – овако компликованом материјом, препоручујем и желим да ова књига нађе пут до што већег броја читалаца за које сам сигуран да ће знати да високо вреднују њен допринос њиховом клиничком и научноистраживачком раду.

Проф. др Звонко Магић,
Начелник Института за медицинска истраживања ВМА

Reč discipline

Fizijatrijska ideja i statističke metode je naslov knjige koji kod većine lekara stvara utisak da je reč o nečemu što malo poznaju i što može zahtevati uporno i dugotrajno čitanje. Ova knjiga ipak nudi sasvim drugačije iskustvo. Iz sopstvenog dugogodišnjeg bavljenja naučnoistraživačkim radom pouzdano znam da se doktoranti/istraživači, bez obzira na životnu dob, najčešće „sapletu“ na statističkoj obradi i što je još važnije od obrade – na interpretaciji rezultata. Neretko, nemajući jasnu ideju kako će grupisati i obrađivati rezultate, nisu u stanju da izrade korektan predlog naučnoistraživačkog projekta. Sa ovim poteškoćama su se susretale sve generacije istraživača koji su pokušavali da svoja znanja prernesu na mlađe kolege. Međutim, iako svesni ogromne potrebe za literaturom na našem jeziku uz pomoć koje bi mlađi lekari i istraživači mnogo lakše osmišljavali i realizovali svoje istraživačke ideje, mali broj stručnjaka se prihvatao teškog i odgovornog posla pisanja teksta koji bi na prihvatljiv način objasnio osnovne metode i principe statistike u biomedicinskim istraživanjima. Profesor Đurović se prihvatio ovog zadatka i na začuđujuće jednostavan, iscrpan, stručno i naučno obrazložen način prikazao komplikovanu materiju. Ono što je mene posebno impresioniralo jeste činjenica da će, iako je po naslovu namenjena određenoj grupi lekara, knjiga nesumljivo biti materijal koji će koristiti svima koje se bave biomedicinom i imaju želju da neka svoja zapažanja i ideje pretoče u validno naučno delo. Osećam potrebu da posebno naglasim da je, kao takva, korisna kako studentima medicine tako i iskusnim lekarima.

Pristup autora materiji koju obrađuje je temeljan, analitičan i potkrepljen je izvanrednim primerima. Neki su tako dobro odabrani da sam čitajući ovu knjigu povremeno zaboravljao na ulogu recenzenta. Na to je svakako uticalo i izvanredno asocijativno razmišljanje autora i uočljiva lakoća pisanja i izražavanja.

Ukoliko bih želeo da izdvojim poglavlja koja su mi se najviše dopala našao bih se pred teškim zadatkom. Naime, autor osmišljeno, od prvog do poslednjeg poglavlja, uvodi čitaoca u materiju povećavajući njegovu želju da što pre pročita i sledeće poglavlje. Izvanredno je što nije zapostavljeno i korišćenje savremenih statističkih metoda, dat je izuzetno koristan deo o prikazivanju rezultata tabelarno i grafički. Jasno je ukazano na osnovne postulate statističkih metoda, način opisivanja, obrade i prikazivanja rezultata.

Na kraju, uz sve pohvale autoru zbog uspeha da se „izbori“ sa – za lekare! – ovako komplikovanom materijom, preporučujem i želim da ova knjiga nađe put do što većeg broja čitalaca za koje sam siguran da će znati da visoko vrednuju njen doprinos njihovom kliničkom i naučnoistraživačkom radu.

Prof. dr Zvonko Magić,
Načelnik Instituta za medicinska istraživanja VMA